
BIBLIOTECA DEL NÚVOL

9

Esteve Miralles

COM SI TINGUÉSSIS TEMPS

2014

CALÀNDRIA · WWW.NUVOL.COM

COM SI TINGUESSIS TEMPS

ESTEVE MIRALLES

BIBLIOTECA DEL NÚVOL, 9

Primera edició: setembre de 2014
© Esteve Miralles, 2014

D'aquesta edició:
Biblioteca del Núvol
Carrer Provença 356 1r 1a
08037 Barcelona
www.nuvol.com
@nuvol_com

Maquetació: Mercè Roig

TAULA

I	
El foc crema	11
II	
Dolç ocell	25
Galvanotècnia	27
III	
Cérvola	33
Lliris	35
Atlàntida	36
IV	
Quatre silencis	43
Font del Llor	48
Nocturn verd	49
Entremig	50
V	
Suite d'estiu a Espinavessa	53
Nota de l'autor	57

He was not man yet he was nothing else.

WALLACE STEVENS

I

EL FOC CREMA

(u)

He sabut que camines
per un carrer desert;
fa fred, fa un aire humit,
camines i desitges
que el passeig no s'aturi,
que puguis fer durar
el camí fins al cotxe,
que puguis descobrir
la manera de fer-ho.

Deixes que l'aire et pentini els cabells,
que l'aire sigui
una mà de consol.
Deixes que et besi l'aire humit,
que et besi i que et mossegui els llavis.
Quan tu hi arribes,
tanques la porta del cotxe i tot calla;
tota la música calla i la lletra
no té sentit.
És un plor despullat.

Fuges a peu, i la cançó et fa caure.

(*dos*)

T'he vist mirar la plana dels horòscops,
buscar paraules que et revelin, fas
com si tinguessis temps de creuar ponts,
de prendre el sol en illes de l'Adriàtic,
platges de roca i pins.

T'he vist mirar els xiprers del cementiri;
t'he vist, el cap alçat, fent com si sí,
com si sabessis com mirar xiprers.
Tens un moquet aigualit que se't perd.
T'he vist com te'l miraves, el paleta
que tancava la làpida amb ciment.
Has vist les roses, i el manat d'espígol.
He vist com te'l miraves. I un mar blau.

(tres)

No tornis a tornar-hi, no tornis a venir,
i a venir a rebuscar pels calaixos de sempre.
T'estic veient obrir la calaixera morta;
no t'hi trobaràs res. Ho he amagat tot, i tens
massa pressa, company. No, no la trobaràs;
sé que vols la rajola de xocolata negra,
que te la vols menjar sencera
sota la taula. Sé que te'n mores de ganes,
sé que vols que t'inxampi,
vols que et trobi amb els morros salivant xocolata,
vols que em mori de riure superat per la gràcia
del moment. Vols que et digui
que tens
tota la vida per sorprendre'm.

(*quatre*)

¿Què creus que hi fa una llebreta boscana
atrapada en un cotxe que no arrenca?
¿Què creus que mira,
que pensa, què desitja
que passi al dins d'un cotxe negre
aparcat a un carrer sense veïns?
¿Què esperes tu que li passi,
a una llebre sense bosc,
ni camp per córrer,
ni herbes d'olor onte refregar-se?

(Perxò hi he calat foc.)

Deixa de remenar les cendres
amb aquest vell estic de *hockey*. Deixa
d'anar fent voleiar aquest crani
per veure
quants tocs li dóns sense que caigui.

(cinc)

Darrera del vidre glaçat de la finestra,
hi papalloneja, insistent, tenaç, buscant-te,
un bell borinot blanc.

Veig com somrius;
saps que és un senyal bo, que et durà sort.
Que tindràs sort. Que tot anirà bé.
(¿Com pot ser que no sàpigues si et vas enamorar
del vestit verd o de la dona
que el duia?,
¿com pots no estar segur si t'excitava
l'espatlla descoberta
o la tireta dels sostens?)

All shall be well. El borinot benèfic
se n'ha anat.

(¿Com pot ser que no sàpigues
si vols el que desitges
o vols el que et permet frenar el desig?)
La resta no,
però aquells cabells damunt la cara,
encara els veus.

(sis)

Us miràveu els peus i tots dos dúieu
sabates grises. Us miràveu
les cames
i tots dos les teníeu estirades. Us sentíeu
el cor
bategar com si fos ximple,
i el miràveu projectat
al mig de l'aire, com
una taca de llum.
I no es va posar a ploure.

El pianista
sent que la vida mor
i que la música
s'escapa.

(set)

Tots aquells aparells
forènsics,
totes les cambres
refrigerades, totes
les tanques
hermètiques, tots els informes
escrits
i arxivats, tot el secret
amb què has creat i sostingut
aquest projecte.

És un èxit brillant, que ningú no podrà
celebrar-te. Ha estat un pla perfecte.

Amb una pega. Que tota
aquesta feinada
per conservar cadàvers ja no
et permet dedicar-te a res més.

(Una altra autòpsia
et tornarà a confirmar el mateix:
ni entendre'ls
ni coneixe'ls bé no els fa reviure.)

Has de buidar-ho tot.

(vuit)

Tanta serenitat. No t'equivoquis.
No estàs tranquil perquè ja tot funciona.
Estàs tranquil perquè ho veus tot perdut.
Vindrà un moment que tornaràs a veure
la possibilitat d'aconseguir
que l'avió s'enlairi i et rescati.

No vols quedar-t'hi més en aquesta illa;
hi fa calor i hi fa molta humitat.
No saps on tens el nord, no tens imants ni brúixoles
i al vespre no recordes per on s'ha post el sol.

No ets un valent serè, ni ets un covard
simpàtic.

I no fas riure.

(nou)

Sents que quan una dona mor,
la mort és incompleta;
la dona mor, no mor
el vinclé.

I sents l'olor de l'aigua d'herbes,
i el fred d'aquest febrer,
i el sol que ha fet tots aquests dies
de dol.

Quan una dona mor,
verd de xiprers, blanc-groc
del marbre,
cel blau.

Milers d'aranyes, gossos, cuques, gats,
milers de grams de pols ben escombrats:

gi-nes-ta

(i una cançó)

una merla de bec groc
ens esguerra la terrassa
ve quan veu que cau el sol
quan pressent que es fon la tarda
busca arrels, busca i rebusca
i esgarrinx a les arrels
i se'ns menja les maduixes
i ens emmerla el terra net
i el foc crema
crema i mor
de les cent disset dreces
no n'hi ha cap que dugui enlloc
i tu hi ets i no ho vull veure
i el foc crema i es fa cendra
crema el foc
i he de moure'm i no em moc

hi ha una merla que ens visita
una merla de bec groc
i tu hi eres i et tenia
tan
a prop
(tant)
d'aquest foc
del foc que crema
que no ens espera
que crema sol
i es cansa sol

i que es menja les maduixes
i que ens busca
i que ens troba

(vine, va, treu-te la roba)

II

DOLÇ OCELL

1

La tarda cau a trossos sobre el mar
i, ofegada, hi sura a la deriva, s'hi podreix.
Els dos cambrers que atenen la terrassa
s'estan drets,

esperen,
i sostenen les plates, mans creuades,
contra el cul: com dos
escuts sense batalla o dos miralls, lluent,
a punt per ser presentats a la dama
vella que s'acaba (tarda-vespre) de llevar.

Sobre l'aigua, la tarda podrida ha format
una taca de dies perduts. El sol
ha fet l'últim esforç i el Cambrer 1 l'ha aprofitat
(movent la seva plata) per enviar un missatge en morse
a la patrulla costanera. El missatge diu:
«No el busqueu més, el vaig matar jo.»

El Cambrer 2 li presenta el mirall a la vella
dama i la dama s'esgarrifa. El Cambrer 2
esmola un obrecartes (dissol el cianur
en un xerès) i, seguint instruccions d'ella,
l'hi serveix al llit d'amors (la degolla), després
d'haver-li donat temps de maquillar-se.

«No el busqueu més», repeteix
el Cambrer 1, «el vaig matar jo.»

2

«Va ser ben sopat. Vaig sortir
de l'hotel i vaig seure en una
terrassa vora mar.
Amb una precisa consciència
vaig anar
 sentint,
 esmolat,
el ganivet de carnisser com m'anava
fent talls
 cada cop més profunds
a l'esquena. I vaig tenir encara el temps just
—se'm va tombar i se'm va trencar
la copa de tulipa— de veure el dolç
ocell de la joventut,
 golut,
picotejant la cirereta del meu gímlet.»

GALVANOTÈCNIA

1

Dry his eyes, Àngel anglès,
eixuga-li les llagrimetes, i no deixis
que se li entelin les imatges d'aquell diumenge
de rams, d'aquella pel·lícula
de vuit mil·límetres poblada de tietes
i palmons. Atrapat en els records,
encara amb la picor terrible
d'aquells pantalonets
curts de pata-de-gall. Tot ho barreja, tot
ho recorda malament. Se li confonen
en un sol pla tots els desastres
i els èxits no celebrats. I tot
li sembla fals, comerciat,
impossible de ser entès. No,
no és mala fe. És més senzill, *my dear Angel...*
No sap parlar l'anglès dels sentiments.

Mala memòria, no sap
com endreçar-se. Mira: ara li torna
un Sant Joan i una tarda de juny
buscant una arracada entre l'herba
del pati.

(Eh...)

Dry your eyes, Àngel anglès,
no és més que un burgeset esgarriat,
no el compadeixis.

2

Assegut, s'espera.

Es tracta d'un Químic rus
condemnat

a cadena perpètua.

Amb cubells aprofitats,
i amb l'ajut dels guardians avorrits
que li han anat procurant metalls i àcids,
es dedica a investigar
les possibilitats de galvanitzar
matèria orgànica.

El Director
de la presó hi consent, perquè més
o menys veladament el Químic li ha
insinuat que, un cop mort,
en lloc d'embalsamar-lo podrien
recobrir-lo d'un bany d'or.

Assegut a la banqueta, espera
veure
passar una mosca.

(He d'agafar-me uns dies de vacances.)

El Director és un vell de 110 anys.

3

Una pell d'or se l'endú el vent
cap al nord, i travessa
el Canal, i sobrevola el Tàmesi,
i aterra en el jardí deixat d'una casa
d'asiàtics de l'EastEnd. «Busco un Amic,
senyor
del turbant.»

El Vell comença a tocar la flauta
i la bena del turbant, com una serp,
comença a enlairar-se
i a dibuixar
mapamundis d'un sol traç.

La bena el guia i el porta a la finestra
de la casa de l'Amic. Des del vidre
el veu com trasteja, com escura els plats,
i com els ensabona, i com els esbandeix,
i com s'asseu i agafa un llibre
i com llegeix, i com s'arregla perquè
el vénen a buscar.

(El Vell refà les verticals
d'un crucigrama.)

4

*Dry your eyes, try to keep breathing,
you've been enlightening dreams.*

Se t'ha tornat a adormir bressolat
pel sorollet del motoret del projector...

III

CÉRVOLA

I corres i sembla
que és jo que t'empaito.
(Mai tinc l'arc a punt,
ni arribo al buirac.)
Vas veure'm i vas
menjar el que et peixava,
i el torrent va omplir-se
d'aigua d'una pluja
poblada de restes
humanes, i tu
ja no hi eres.

* * *

Peülles de bronze i banyes d'or,
jo això ja ho sabia,
i la fletxa (tu no la senties
caure) queia just a.

Poc més que un estrip, net, a la pell;
segur que podries
haver-te escapat, però aquell cel roig
es va acarbassar,
i es va fer lilós, i blau, i fosc,
i em vaig adormir.

Amb gest arrogant, la deessa
va fer-me aturar.
Li vaig dir que no,
que eres meva.

Va riure i va dir-me:
“¿Te’n recordes
que això que ara et passa
no ho somies?”

LLIRIS

Dus un davantal blanc, gran,
i menes una parada
d'un mercat que no conec;
n'escombres el terra.

Se t'atansa una dona.
Li demanes que escrigui el seu nom,
i ella l'escriu
al terra
posant dretes, de costat, ampolles de vidre buides,
i li dius que té roses
al seu darrere
i que un dia en sabrà fer lliris.

* * *

Sento l'aroma d'una por
que no la vull ni anomenar,
sento una pau estranya,
sento que malgrat tot
vols ser el meu àngel de la guarda,
i em véns a veure en somnis,
molt bona nit,
vull que descansis,
que sàpigues que és de tot cor
que et donc les gràcies.

ATLÀNTIDA

1

Una marea lenta
que ara es retira endins
de l'oceà.

Ser com l'abric penjat
al penja-robes. Ser la gorra
damunt de la motxilla, no
ser cap. Escai,
corretja, cremallera, pols.

Tinc tots els quadres torts,
tinc tots els somnis crus.

2

Pebre negre, prebe roig,
predisposició als marejos,
no, no esperar,
desprendre's del desig d'un
alliberament final,
jeure a terra, sentir el fred
a l'esquena com un gos,
treure la llengua,
fora.

3

Reflexos de mirall car,
fum a les onades,
fragilitat i una ànima
avara.

No puc desfer geleres,
ja sé que vius al mar,
tu no exageres,
només ho encelles tot.

(Avui toca
cremar cendres.)

4

Sentir ploure és mantega,
i als vidres l'aigua viu
i s'ascla.

(És ara:
que aquest horror
no ens faci,
a més,
mals perdedors.)

5

Veus els cossos que es toquen i els que no,
i un vell piano sord de mitja cua.
Veus, rosseta, la nena que somica
darrere un test molt gran.

Cossos bonics. I un tou d'aspiracions.
Ets una bèstia massa
salvatge i delicada per deixar-te
arrossegar per la felicitat.

(Veus un tractor;
saps que és diumenge.)

IV

QUATRE SILENCIS

(u)

Ella callava i somreia i sentia
que la distància era curta i l'onada
d'ecos gestuals era que ell li devia
una abraçada.

Ell somiava abraçar-la una tarda
sencera i fer-li sentir l'enyorança
d'aquella pau ofegada en un mar de
pors. (No se'n cansa.)

(dos)

Ell paladeja el dolç caure d'un *riesling*,
ella fa endreça de copes eixutes
que dringuen tímides, i d'improvís li en-
caixen, endutes
per l'ordre just d'un espai limitat
pel drap humit de cotó sense vores
per la desfeta de l'ús continuat
i els rentats; d'hores.

(tres)

Ell sent l'aroma del *sauvignon* blanc,
l'olor primera, la fresca fragància
d'esprits volàtils; la copa la tan-
ca amb la inconstància
de qui no pot retenir el que ha fugit.
(Ella ha fugit però voldria ser dins,
ser contenible, ser esperit acollit,
dins.) Vol ser dins.

(quatre)

Ella llegeix, i un sol dolç li il·lumina
la pell de vi d'albercoc, i amb els dits
s'aguanta el cap, s'acarona, es pentina,
traça els neguits
del que llegeix: aquest llibre gruixut
que ella bressola i que rep indefensa
com rep la llum d'aquest sol convençut.
Calla. Compensa.

(i una cançó, d'abril i maig)

són les onades
de pell i mans,
són les vegades
que véns, que vinc,
són els instants
que em tens i et tinc

són les vegades
que sé què faig,
són les onades
quan vinc, i véns
(perquè és abril i maig),
i sents que em tens

i el mar no sap
quina una en du de cap

FONT DEL LLOR

i et vaig dir
per què crido
de nit, i per què tinc
els ulls tristos

i vas ser un llor antic curull de fulles
per coronar vençuts:
per inspirar els senders
—esglaonats d'arrels torçudes—
dels guanyadors futurs

NOCTURN VERD

El davantal plegat damunt del moble
i l'anell estotjat dins de l'estoig
de vellut fosc.

El rellotge que diu tres quarts de tres,
tres quarts i mig...

És verd quan fuig corrents
el llangardaix.

ENTREMIG

Quan caminem per Barcelona
sento que, junts, de nit, enmig
dels carrers buits, tota l'estona
caminem junts. (Sento el trepig
quasisilent que els peus ens trena,
i cada pas deixa un esquix
com d'una pluja que s'estrena
sobre un desert sorrenc. Capritx
o perversió, compto cada una
de les vegades que, entremig
d'aquest trepig, s'hi alça una duna
de desig.)

V

SUITE D'ESTIU A ESPINAVESSA

I

Raspeig d'anques de llagost
gronxeig gràcil de pollanc
aire orat, captard d'agost
sol morent que fa el cel blanc
que enfosqueix el vern, que encén
claps a l'herba... (si sóc franc
no prou gràcil; no prou lent)

II

Un turó de roure vell
mura un camp de blat de moro
Al marc grec del finestrell
tot s'hi endreça Per tu ploro
tovalloles de rus blanc
llums d'un pobre fals (I el toro
que unglà al riu pedres i fang)

III

Una vespa fa un retall
als meus talls d'embotit dolç.
Se'ls emporta jardí avall
i al cap torna. N'he fet molts
d'esmorzars sense substància
però la vespa em tempta el pols.
(I el temor sembla elegància.)

IV

Ara mors, i per fugir
dormo a un mas vora el Fluvià,
i no és el Mississipí
però és trist l'aiguamoll que hi fa.
(Han collit el blat de moro
amb deu hores de roncar
de motors roncs.) Mors, i moro.

V

Palma al final de la ment.
Gestant de gestos votius
cara d'encant innocent
fam de desig de motius
per esperar una aventura.
És la piscina on ho vius
és l'esquitllada que dura.

VI

Fas la foto als joncs La llum
del captard fa d'or les fulles
i el Fluvià té una altra llum
i no és trista quan t'hi mulles
els peus (Un bany de modèstia)
Aquell quadre; tu et despulles
i el Vayreda hi té una bèstia

VII

el llagost la vespa el toro
el pollanc el vern l'alzina
capçons secs de blat de moro
que rodolen... la piscina
l'aiguamoll i els aspersors...
els ulls plens i els buits: l'espina
que es desfà sota la pell
de tots dos

Espinavessa, veïnat de la Palma, agost de 2012.

NOTA DE L'AUTOR

Aquest recull va ser endreçat, embastat i posat a reposar al Centre d'Art i Natura de Farrera, al Pallars. (Gràcies per l'acollida, càlida i fèrtil.)

Com a recull està dedicat a MMV i RG.

Alguns versos d'"El foc crema" els dec a E, amb desig de descàrrec. I alguns altres estan dedicats a la memòria de RT, RTD i EMT. El verb 'emmerlar', junt amb el poc que sé de redreçar versos, el dec a NC.

"Dolç ocell" té el perfum de SRV encara. "Galvanotècnia", en part, existeix gràcies a l'enyorança de DV. "Cérvola" és d'EC, si el vol tornar a triar, amb agraïment per l'ajut lector. "Font del Llor", com algun altre vers que no explicito, pertany a BM. "Entremig" és tot de ME. I vull també, de cor, agrair la llegida refrescant que MALR va fer d'aquest quadern.

"Suite d'estiu a Espinavessa" vol saber plorar la pèrdua de FMM.

